

Briselē, 2025. gada 24. martā
(OR. en)

17082/1/24
REV 1 ADD 1

Starpiestāžu lieta:
2023/0288(COD)

SOC 931
EMPL 628
STATIS 138
ECOFIN 1535
CODEC 2354
PARLNAT 130

PADOMES PASKAIDROJUMA RAKSTS

Temats: Padomes nostāja pirmajā lasījumā, lai pieņemtu EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULU par Eiropas Savienības darba tirgus statistiku par uzņēmumiem un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 530/1999 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 450/2003 un (EK) Nr. 453/2008

- Padomes paskaidrojuma raksts
- pieņemts Padomē 2025. gada 24. martā

I. IEVADS

1. Komisija 2023. gada 28. jūlijā iesniedza savu priekšlikumu Regulai par Eiropas Savienības darba tirgus statistiku par uzņēmumiem un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 530/1999 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 450/2003 un (EK) Nr. 453/2008 ¹.
2. Šis priekšlikums attiecas uz statistiku par izpeļņu, darbaspēka izmaksām, vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām un brīvajām darbvietām ES, ko regulāri publicē Eiropas Statistikas sistēmā, lai padarītu statistiku salīdzināmāku starp dalībvalstīm, vienlaikus nodrošinot ikgadēju datu vākšanu par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām.
3. Ar priekšlikumu un attiecīgo ietekmes novērtējumu iepazīstināja Statistikas jautājumu darba grupas 2023. gada 22. novembra sanāksmē. Statistikas jautājumu darba grupa priekšlikumu turpināja izskatīt 2023. gada 5. decembrī, kā arī 2024. gada 11. un 31. janvārī.
4. Pastāvīgo pārstāvju komiteja (I) 2024. gada 28. februārī vienojās par dokumentā 6097/24 izklāstīto sarunu mandātu;
5. Referentes (*Irene Tinagli* kundzes) ziņojumu 2024. gada 22. februārī pieņēma Eiropas Parlamenta ECON komiteja, un 2024. gada 22. februāra plenārsēdē ar labvēlīgu balsojumu to apstiprināja kā Parlamenta sarunu mandātu. Plenārsēdē 2024. gada 24. aprīlī notika balsojums par nostāju pirmajā lasījumā. Parlamenta nostāja pirmajā lasījumā sastāv no referentes ziņojuma un četriem papildu grozījumiem, ko ieviesusi EMPL komiteja (šajā lietā iesaistītā komiteja).
6. Pirmais dialogs notika 2024. gada 21. novembrī Ungārijas prezidentūras laikā.
7. Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2024. gada 11. decembra sanāksmē apstiprināja pārskatīto mandātu ².
8. Otrajā dialogā 2024. gada 12. decembrī Padomes un Parlamenta sarunu grupas panāca provizorisku vienošanos.

¹ 12258/23 + ADD 1–4.

² 16689/24.

9. Pastāvīgo pārstāvju komiteja (I) 2024. gada 18. decembrī analizēja galīgo kompromisa tekstu ar mērķi panākt vienošanos un to apstiprināja ³.
10. Eiropas Parlamenta Ekonomikas un monetārā komiteja (ECON komiteja) 2025. gada 16. janvārī apstiprināja politisko vienošanos, un ECON priekšsēdētāja 2025. gada 17. janvārī nosūtīja Pastāvīgo pārstāvju komitejas priekšsēdētājam vēstuli, kurā apstiprināja, ka tad, ja Padome regulu apstiprinās pirmajā lasījumā, Parlaments otrajā lasījumā apstiprinās Padomes nostāju pēc tam, kad to būs izskatījuši juristi lingvisti.

³ 16821/24.

II. PADOMES NOSTĀJAS PIRMAJĀ LASĪJUMĀ ANALĪZE

11. Eiropas Parlaments un Padome risināja sarunas ar mērķi panākt vienošanos, pamatojoties uz Padomes nostāju pirmajā lasījumā, ko Parlaments varētu bez grozījumiem apstiprināt otrajā lasījumā. Padomes nostāja pirmajā lasījumā pilnībā atspoguļo kompromisu, kas ar Eiropas Komisijas palīdzību panākts starp abiem likumdevējiem.
12. Dati par minimālo algu un koplīguma sarunām saistībā ar Direktīvu par minimālo algu ir jāiegūst no pašlaik pieejamajiem datiem. *Eurostat*, izmantojot datus, ko jau ir sniegušas valstu statistikas iestādes, var aprēķināt darba samaksas koplīgumu aptvērumu un to darba ņēmēju daļu, kuri saņem minimālo algu.
13. Apsvērumos tika pievienota atsauce uz vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību, precizējot, ka *Eurostat* var apkopot kopējo gada un mēneša izpeļņu darba ņēmējiem vīriešiem un sievietēm, izmantojot izpeļņas struktūras apsekojuma datus.
14. Tika pievienota “sociālo uzņēmumu” definīcija, tomēr ir jāveic priekšizpēte un izmēģinājuma pētījumi, lai izstrādātu metodoloģiju, kas ļautu iegūt precīzus datus, pamatojoties uz uzņēmumu reģistrā pieejamajām klasifikācijām. Tekstā tika iekļauta arī “vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības” definīcija.
15. Apsvērumos tika pievienots paskaidrojums, lai aprakstītu jēdzienu “privāti turēti dati”. Apsvērumos ir iekļauta arī atsauce uz retrospektīviem datiem, uzsverot to nozīmi.
16. Kvalitātes ziņojumi tiks papildināti ar norādījumiem, ko *Eurostat* sniegs par datu avotu kvalitātes novērtējumu.
17. Lai nodrošinātu darba tirgus statistiku par uzņēmumiem, 3. pantam “Avoti un metodes” ir pievienots noteikums, kas nodrošina piekļuvi privāto datu turētāju rīcībā esošajiem personas datiem.

18. Ir pievienoti uz principiem balstīti aizsardzības pasākumi saistībā ar 4. pantā minētajiem deleģētajiem un īstenošanas aktiem. Šajos aizsardzības pasākumos ir iekļautas skaidras atsaucis uz nepieciešamību neveidot papildu slogu respondentiem un uz nepieciešamību veikt ES finansētu priekšizpēti vai izmēģinājuma pētījumus pirms jebkura deleģētā vai īstenošanas akta ierosināšanas. Lai nodrošinātu izpeļņas struktūras apsekojuma savlaicīgu īstenošanu, 2026. pārskata gadam tika pievienots noteikums, saskaņā ar kuru līdz 2025. gada 1. septembrim pieņem attiecīgo īstenošanas aktu.
19. Pielikumā jau iekļauto detalizēto tēmu periodiskums, pārskata periodi un nosūtīšanas termiņi netiks grozīti ar deleģēto aktu. Deleģētajos aktos iepriekš minētos parametrus var noteikt tikai jaunām detalizētām tēmām.
20. Īstenošanas aktos noteiktie ģeogrāfiskie iedalījumi nedrīkst būt zemāki par *NUTS* 1. līmeni.
21. Lai uzsvērtu to, cik svarīgi ir mazināt informācijas sniegšanas slogu, apsvērumos tika pievienota atsauce, mudinot Komisiju regulāri pārskatīt datu izmantošanu un izmantojamību un pārtraukt mainīgo lielumu un detalizētu tematu izmantošanu, kad tie vairs nav nepieciešami.
22. Regulas 7. pants par “*Ad hoc* datu prasībām” tika svītrots, bet deleģētais akts un īstenošanas akts, kas īpaši veltīti pagaidu datu sagatavošanai, tika iekļauti 4. pantā. Šo deleģēto vai īstenošanas aktu pagaidu raksturs ir sīkāk precizēts ar noteikumu, kas paredz, ka informācija, kas dalībvalstīm jāsniedz, nepārsniegs trīs gadu pārskata periodu.
23. Ir iekļauta atsauce uz obligāto finansējumu saskaņā ar Vienotā tirgus programmu, ko papildina atsauce uz iespēju izmantot finansējumu no ES vispārējā budžeta. Savienības finansiālais ieguldījums tika saglabāts 90 % apmērā, kā paredzēts Komisijas sākotnējā priekšlikumā.

24. Atkāpes bija saistītas ar periodiskumu. Četru gadu atkāpi piemēros daudzgadu datu vākšanai, divu gadu atkāpi – viena gada periodiskumam, savukārt viena gada atkāpi piemēros ceturkšņa datu vākšanai. Pamatotos gadījumos Komisija neatkarīgi no periodiskuma var piešķirt vēl vienu gadu ilgu atkāpi.
25. Tā kā šī regula tiks pieņemta vēlāk, nekā sākotnēji paredzēts, vairāki pirmie pārskata periodi tika mainīti no 2026. gada uz 2027. gadu. Viena no šīm izmaiņām attiecas uz datiem par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību. Tā paša iemesla dēļ arī Regulu (EK) Nr. 450/2003 un (EK) Nr. 453/2008 atcelšanas datumi tika mainīti no 2026. gada uz 2027. gadu.
26. Kopējo darbaspēka izmaksu un nostrādāto stundu ceturkšņa indeksi tiks sniegti brīvprātīgi.

III. SECINĀJUMS

27. Padomes nostāja pirmajā lasījumā pilnībā atbilst kompromisam, kas panākts Eiropas Parlamenta un Padomes sarunās, kuras sekmēja Komisija.
28. Šis kompromiss ir apstiprināts vēstulē, ko ECON komitejas priekšsēdētāja 2025. gada 17. janvārī nosūtīja Pastāvīgo pārstāvju komitejas priekšsēdētājam. Minētajā vēstulē ECON komitejas priekšsēdētāja norāda, ka viņa ieteiks savas komitejas locekļiem un pēc tam plenārsēdes dalībniekiem Eiropas Parlamenta otrajā lasījumā bez grozījumiem pieņemt Padomes nostāju pirmajā lasījumā, kad to būs pārbaudījuši abu iestāžu juristi lingvisti.